

De reis van Jozeknien

Geschreven door leerlingen van zeven
basisscholen van Aa tot Hunze, samen
met Karin Elema, oktober 2011

De schrijvers:

Mark Abbring, Dionne van der Deen, Ruben Paas, Nina Veenstra, Diana Borgman, Manon Klein, Jeroen Schenkel, Bas Kroon, Miranda Schenkel, Yasmeen AL-Najafi, Victor Alting, Domenico Arends, Daan Boer, Lies Boersma, Shahab Esmailzadeh, Maurice Hartlief, Dirk Hegge, Kaj Hendriks, Lies Hilhorst, Laura Huisman, Justin Landskroon, Elles Lanting, Fleur Middel, Marijke Mulder, Yris Esthelle Schilperoot, Norah Schokkenbroek, Ellen van Seventer, Lotte Slingerland, Jade Smittenberg, Marieke Vinke, Kariem de Vries, Kim de Vries, Rienk van der Werf, Louise Wijninge, Job Steeman, Finn Smit, Enola Siegers, Sam Ojzens, Micha van der Molen, Tom Menninga, Pauline Meijer, Nadine Malawau, Renate Kluyving, Jeroen Klinkhamer, Joris Horneman, Gerben Hindriksen, Jesse Hielema, Femke de Heer, Casper Brans, Mireille Böhle, Vince Boelens, Jet Boelens, Jacco Blom, Milan Bijma, Daan de Beijl, Oscar Apperlo, Lennart Remmerswaal, Pelesi Nahimana, Ciara van der Woude, Elin Albers, Bas Bruins, Rik Woltman, Diaz Mantouw, Kimberley Albronda, Anneke de Jong, Collin Sportel, Paul Brink, Linda Boerma, Koen Oomen, Amber Kotters, Siert van der Woude, Sander Bos, Rutger Kooistra, Raoul van Zijlekom, Warner Stoffers, Imara Verrijp, Esri Knoop, Nadine Warring, Mauro Stel, Reagan Smith, Collin Smit, Bo Manninga, Elke Rothschild, Sabrina Omar Jaspers, Amber Mennega, Manon Nijhof, Max Martens, Thijs Jansen, Joran Hilgenga, Peter Hidskens, Rick Enting, Naomi Eikema, Damian Haak, Angel Suurland, Leanne Bouwma, Anne Ellens, Yvanka Hut, Robin Spijkerman, Robyn Terpstra, Anna Verboom, Manon Voerknecht, Hylke Wierdsma, Amber Wijsbeek, Wessel Wijsbeek, Mart Boontjes, Lianne de Groot, Marloes Roelofs, Maaike Eschendal, Björn Tiesinga, Kevin Poelstra, Max van der Chijs, Youri Meijer, Sjoerd Mink, Ruth Ruijgers, Thijs Warnars, Anandi van der Zee, Dylan Hilbolling, Bram Jager, Aniek de Jonge, Rik Meertens, Eduard Orsel, Romy Orsel, Eline Paas, Lotte Wildeboer, Daniel Rusticus, Sanne Rusticus en Karin Elema

Op de Kymmelsberg

Nog voor Jozeknien de enorme doos van de postbode kon aannemen, wist het hele hol ervan. ‘Jozeknien heeft zomaar een heel groot cadeau gekregen,’ klonk het door de gangen. ‘Het past geeneens door haar voordeur.’ Tot ver buiten het hol was het te horen.

‘En ze is niet eens jarig! Niet éérlijk!’ jammerden de jongste neefjes en nichtjes er achteraan.

De konijnen verdrongen zich bij Jozekniens ingang van het hol.

*Voor Jozeknien,
Kymmelsberg 31z,
Schipborg (dat is in Drenthe)*

stond er op een briefje dat slordig op de golfkartonnen doos geplakt was. Normaal gesproken zou Jozeknien zo’n doos meteen openmaken, zo nieuwsgierig was ze wel. Deze keer aarzelde ze even. Of het echt een cadeau was, was nog maar de vraag. De afzender van het pakket was oudtante Bella. Dan kon je van alles verwachten.

‘Maak nou open!’ riepen de jonge konijnen.

‘Wat zou erin zitten?’ wilde een oom weten.

‘Een bom natuurlijk!’ zeiden de grote neefjes en ze begonnen vast knalgeluiden te maken. ‘Van Bart de Slang!’

‘Néé, iets lekkers!’ zei een nichtje, Klaverbladpap! Dat was Jozekniens lievelingseten.

Zelfs Vale Fazant, die altijd kalm en beheerst bleef, wiebelde ongeduldig met zijn vleugels. ‘Buitengewoon,’ sprak hij. ‘Buit-ten-ge-woon! Ik ben heel benieuwd naar de inhoud van dat geschenk.’

Het pakket rook een beetje vreemd. Jozeknien snuffelde eraan. Ze wist niet wat het was. Het deed haar denken aan het huis van oudtante Bella, waar altijd

een beetje water in de onderste kamertjes stond, omdat ze vlakbij een meer woonde. Een stinkhol, vond Jozeknien. En oudtante Bella, daar zat ook een luchtje aan.

‘Kijk, er zit een briefje bij,’ zei een jong neefje.

‘Lees ’s voor! Lees ’s voor!’ Alle beesten riepen door elkaar.

Jozeknien wilde het briefje pakken, en bleef toen stokstijf staan. De doos bewoog! Of verbeeldde ze zich dat maar?

‘Stil!!!’ Jozeknien stampte met haar achterpoten, zodat de grond er van trilde.

‘Als jullie zo door elkaar kwekken, kan ik niet goed kijken.’

Het geroezemoes stopte.

Ze bekeek de doos aandachtig, maar zag niets. Ze begon voor te lezen:

Liefste Jozeknijntje,

Ik vind het altijd weer zoooo zielig voor jou dat je geen vader en moeder meer hebt! Als ik aan je denk, moet ik steeds verschrikkelijk huilen. Ik probeer dus niet te vaak aan jou te denken, maar soms kan het niet anders. Daarom stuur ik jou dit. Dan ben jij wat minder zielig en hoef ik minder huilen. Veel geluk met je nieuwe vriendje! Pak maar gauw uit!

Een allerlekkerste knuffel van jouw troeteltante Bella!

(P.S. Liefje, blijf je goed oppassen voor jagers en auto’s?)

Dat van die jagers en auto’s had iets met de vader en moeder van Jozeknien te maken. Ze wilde daar liever niet aan herinnerd worden, dat wist tante Bella best. En een nieuw vriendje had ze echt niet nodig. Ze had Tyto toch? En Klaroen, en Bientje.

Een allerlekkerste knuffel van oudtante Bella was bovendien zo ongeveer het ergste dat Jozeknien zich nu kon voorstellen.

Dit cadeau kon weinig goeds betekenen...

Het cadeau

De andere beesten dachten daar anders over. Zij kenden oudtante Bella niet.

‘Maak nou open,’ zeurden ze. ‘Als jij het niet doet, doen wij het hoor!’

Op dat moment begon het cadeau zichzelf open te maken. Twee geelwitte snijtanden kwamen tevoorschijn en haptten een opening uit het karton. De geur werd sterker. De geur van sloot, dacht Jozeknien.

De bruine kop van een soort konijn met veel te korte oren kwam naar buiten en keek in het rond. ‘Tsjop-tsjop,’ zei het.

Toen het beest Jozeknien zag, werkte hij zich uit de doos en riep ‘Moeke!’

Vol afgrijzen sprong Jozeknien achteruit. Iedereen zweeg.

Wat een lelijk konijn was dat! Je kon zien dat het een jonkie was, maar hij was veel te dik voor zijn leeftijd. Zijn vacht zag eruit alsof hij nog nooit gewassen was. En dan die staart! Het leek helemaal niet op de witte pluizen die konijnen als staart horen te hebben. Een harige pannenkoek, meer was het niet.

‘Moeke!’ riep het beest nog eens en sprong tegen Jozeknien op. Ze wankelde.

Dit was erger dan een allerlekkerste knuffel van oudtante Bella. ‘Ik ben je moeder niet, vies beest!’

Het beest keek haar droevig aan, maar bleef bij haar in de buurt.

‘Tsjop-tsjop,’ piepte het af en toe.

De stilte die volgde, leek langer te duren dan drie dagen sommen maken op school.

Vale Fazant zei het eerst weer iets. ‘Ik...’ schraapte hij zijn snavel, ‘...ik ben, toen ik jong was, eens in het Oosten geweest. Dat is waar de zon ’s morgens tevoorschijn komt. Ik meen mij te herinneren...’ Hij aarzelde even.

‘In het Oosten was een rivier, waar dergelijke dieren toen voorkwamen. Het zijn waterdieren, en die rivier heet de Hunze.’

De oogjes van het beest begonnen te twinkelen. Hij knikte. ‘Hunze!’ piepte hij. Met zijn voorpoot wees hij naar zijn bolle buik. ‘Bever.’

‘Aha!’ zei Jozeknien, toen de andere dieren weer weg waren. ‘Dus jij bent een waterdier uit de rivier de Hunze? Een bever?’ Het beest knikte weer. Ze keek hem aan. ‘Dan breng ik je naar de rivier hier beneden, dan vind je vanzelf weer een fijn plekje, okee?’

Het beest keek vragend terug, maar zei niets.

‘Okee Bevertje, kom maar mee.’ Jozeknien duwde het beest terug in de doos en bond die dicht met een flink stuk pitrus. Toen sleepte ze de doos achter zich aan, het steile paadje de Kymmelsberg af.

Aan de overkant van de weg zette ze hem onder een hoge eik. Uit de doos klonk een zielig gedempt geluidje, maar daar trok Jozeknien zich niets van aan. ‘Ga maar naar de Aa, daar kun je fijn zwemmen en er is ook een mooi nieuw speelding,’ riep ze naar het karton. Zelf liep ze zo gauw ze kon terug naar haar hol. ‘En niet zelf oversteken hoor, want dan word je vast en zeker platgereden!’ voegde ze er aan toe.

Die nacht kon Jozeknien niet slapen. Ze lag zo te woelen, dat het rondstuivende zand in haar ogen prikte. Toen ze eindelijk in slaap viel, droomde ze van enorme babykonijnen, die haar droevig aankeken. Sommige werden door jagers achterna gezeten. Andere huilden omdat ze honger hadden. ‘Help Jozeknien, hèlp!’ riepen ze. Een auto reed met gierende banden voorbij. Eén konijn verdween. En nog één. Daarna kwam Bart de Slang langs, met een reusachtige bobbel in zijn lijf. Hij lachte gemeen.

Plakkerig van zand en zweet werd Jozeknien wakker.

Ik moet dat beest helpen, dacht ze. Voor er iets ergs met hem gebeurt. Hij is nog te jong om voor zichzelf te zorgen.

Ze deed een potje Klaverbladpap en ander konijnen-eten in haar gele rugzakje. Misschien lustten bevers dat ook. Toen liep ze naar de deur van haar hol.

Bij de Drentsche Aa

Niet ver van de rivier stond een hoge eikenboom. Eronder zat een jonge bever naast een groezelige doos te huilen. Het leek wel of hij helemaal de kluts kwijt was. ‘Waar moet ik heen? Wat moet ik nou?’ piepte hij telkens tussen het snikken door.

Uit een holletje in de eik schoot een muis tevoorschijn.

‘Wat is er aan de hand? Waarom heb je zo’n verdriet?’

De bever deed zijn verhaal .

‘Ik ging wandelen met mijn moeke, en toen...’ De bever snikte een paar keer. ‘Ik had een heel mooie paraplu gekregen. Een roze met Jip en Janneke. En toen ging ik wandelen met mijn moeke, bij de Hunze, en toen...’ Nu begon de bever heel hard te jammeren.

De muis keek hem bezorgd aan. ‘Ach bevertje toch, ben je je parapluutje kwijt geraakt?’

‘Neehee...’ huilde de bever.

‘Jaahaaa, óóóó! Maar ook mijn moeke...’

De muis probeerde een pootje om de bever te slaan. Dat was lastig, want hij was minstens vijf keer zo groot als zichzelf.

‘Ik waaide weg met de paraplu. Toen durfde ik niet loslaten. Het waaide heel hard. En het was zo hoog!’

De muis zat nu roerloos naar de bever te luisteren.

‘En toen stopte de wind ineens. Ik viel pats op een grote weg. Mijn Jip en Janneke paraplu ook. En het deed heel erg pijn en...’ De bever begon weer te snikken.

‘En toen?’ vroeg de muis.

‘Toen kwam een bus met schoolkinderen, die zongen blijeliedjes, maar die bus reed mij haast plat.’

De bever keek de muis droevig aan. ‘Ik ging net opzij, maar de paraplu was stuk.’

De bever wees naar de doos. 'Ik zat aan de kant van de weg. Toen kwam een gemeen oud omakonijn, die stopte mij in die doos. Het was donker. Dat duurde heel lang. De doos schudde maar steeds door elkaar. En toen opeens zag ik licht in mijn ogen. Daar was een nieuwe moeke. Die heette Jozeknien. Ik vond mijn nieuwe moeke heel lief. Ze had net zulke mooie tanden als mijn oude moeke.'

Maar Jozeknien zei: "Ik ben je moeder niet." En ze stopte me weer in de doos. Toen moest ik huilen. Ik snapte er niks van. Nu heb ik al zo lang geen moeke meer.'

De bever schokte met zijn schouderdjes en probeerde verder te vertellen. 'Jozeknien sleepte de doos hier naartoe. Ik kroop in een hoekje. De doos waaide om en toen ging ik eruit. Ik wist niet waar ik was. Ik dacht steeds aan mijn moeke en moest huilen. En toen kwam jij.'

De muis sprong op. 'Wat een ongelofelijk rottige klerestreek van dat takkenknijn!' riep ze. 'Dat je een hulpeloos bevertje zó behandelt. Niet te geloven! Schandalig!'

Ze keek met bozige kraalooogjes naar de Kymmelsberg. 'En dat stomme knijn krijg ik nog wel! Het is gewoon schandalig! Daar ga ik werk van maken, reken maar!'

Toen draaide ze zich om naar de bever. 'Stil maar hoor, Muis zal je wel helpen!'

Ze bleef even stil zitten.

'Maar hoe?' zei ze toen. 'Ik kan je niet dragen, je bent veel te groot. En al kon ik dat, ik weet niet eens waar die Hunze is.'

De bever schudde traag met zijn kop, alsof hij het probleem helemaal begreep. 'Tsjop-tsjop,' zei hij.

'Misschien kun je gewoon hier beneden komen wonen, daar is ook een fijne rivier,' zei muis. 'Kom maar mee. Misschien word je wel weer blij van de nieuwe speelbrug daar.' Ze nam de bever bij de hand en samen renden ze richting het water.

Maar de bever was niet zo snel. Hij struikelde over een lieveheersbeestje en rolde koppetje duikelend een stukje door het gras.

Even later waren ze elkaar kwijt. Muis was al lang naar de speelbrug gerend, terwijl de bever nog versuft om zich heen keek waar muis gebleven was. In het hoge gras was ze van een afstandje niet meer te zien.

Meteen kwam Bart de Slang tevoorschijn. Hij leek wel alsof hij had gewacht tot hij de bever even apart kon spreken. Zijn tongetje ging razendsnel heen en weer. 'Sssss,' sliste hij de bever toe. 'Kijk nou toch eensss wat een ssschatje, een nieuwe bewoner. Welkom!'

'Dag meneer,' zei de bever. 'Weet u waar de muis is?'

'Misssschien wel, misssssschien niet,' antwoordde de slang. 'Ze isss in de buurt, ik ruik haar. Maar muisss isss niet interessssant. Ze ssssmakt, ik bedoel: ze ruikt... ze ruikt teveel naar vieze stinkbloemetjesssss. Kamperfoe... ..ieielk! Laten we ergensss andersss over praten.'

'Heeft u dan misschien Jozeknien gezien?' probeerde de bever. Vanuit zijn ooghoeken keek hij een beetje angstig naar het tongetje van de slang.

'Dat niet, maar ik wil je wel helpen zoeken. Ik ben erg in haar geïnteressssseerd . ssss. Zou je mij alssssjeblijft willen vertellen waar ze woont? Dan breng ik haar een verrasssssingssssbezoekje.'

Toen de bever niet meteen antwoord gaf, vervolgde de slang: 'Vertel het maar aan Bart, sssschatje, dan leg ik jou precies uit waar de Hunze issssss...'

De bever veerde op. Hij wees met zijn voorpoot naar de Kymmelsberg. 'Aan die kant van de bult, meneer.'

De slang gleed snel kronkelend weg. 'Dankje ssschatje. Loop maar een sssstukje met meneer Bart mee, dan wijsss ik je sssstrakss de weg.'

Op de vlucht

Jozeknien deed haar rugzak op haar rug en wilde Bever gaan zoeken.

Toen werd er geklopt.

Het was zacht, maar duidelijk hoorbaar.

Misschien is Bever zelf al teruggekomen, dacht Jozeknien en ze opende de deur.

‘Ssssschikt het dat ik langsssskom, liefssste Jozeknientje?’

Bart de Slang! Ze schrok zich rot.

Alle verhalen van haar ooms flitsten tegelijk door haar kop:

‘Hij verslindt konijnen met vacht en al, alleen het staartje spuugt hij weer uit!’

‘Moeraspluizen zijn staartjes van konijnen die door Bart de Slang zijn opgegeten!’

Hij hangt ze aan stokjes te drogen.’

‘Soms zie je aan de bobbel in zijn lijf dat hij een konijn gegeten heeft, dan zie je de oren nog uitsteken.’

‘Laatst hoorde ik zo’n bobbel nog om hulp roepen!’

Wat moest ze doen? Ze had geen tijd te verliezen.

Zonder er bij na te denken duwde ze de slang aan de kant, sloeg de deur achter zich dicht en rende het beest voorbij, zo snel als ze kon.

Bever zag haar aankomen en holde meteen achter haar aan.

‘Moeke!’ riep hij, ‘Moeke, wacht op mij!’

Maar Jozeknien rende zo hard, dat ze hem niet hoorde en Bever haar niet kon bijhouden.

Ze dacht niet na waar ze heen ging, ze rende en rende, totdat ze heel zeker wist dat ze aan de slang ontsnapt was.

Onderaan een steil heuveltje met kronkelige boompjes plofte ze neer. Haar oren trilden op haar kop. Ze keek om zich heen. Waar was ze?

Het heuveltje leek helemaal niet op thuis, het zag er onbewoond uit.

Het lag aan de rand van een bos. Het rook er vaag naar kamperfoelie, hoewel die nergens te bekennen was. Er was een zandpad met een smal paadje ernaast.

Hier en daar stonden mensenhuisen in het bos verstopt. Jozeknien voelde zich

verdwaald en eenzaam.

In de verte kwam Bever achter haar aan hobbelen.

‘Tsjop-tsjop,’ piepte hij af en toe.

Ze deed net alsof ze hem niet zag. Dat stomme beest met zijn ge-tjoptjop...

Ze wist niet zeker of ze zich zou verstoppen. Eigenlijk moest ze Bever natuurlijk helpen de Hunze te vinden.

Maar Jozeknien ging het toch doen. Ze kroop weg achter een bosje varens. Hij moest zich zelf maar redden. Had hij die slang maar niet de weg naar haar hol moeten wijzen.

Bever hoorde iemand. Hij stond stokstijf stil van schrik. Toen ontdekte hij Jozeknien tussen de varens. ‘Wat doe jij hier?’ vroeg hij blij verbaasd.

Jozeknien bedacht een smoesje.

‘Ik verstop me, want ik dacht dat er een jager aankwam, maar dat was niet zo.

Jij was het maar,’ mompelde ze.

Toch had ze zelf ook het gevoel dat ze gevolgd werden.

Ze gaf hem wat te eten uit haar rugzakje.

‘Lekker,’ zei Bever. ‘Nog meer!’

Hij moest wel erge honger hebben, zo zat hij te schrokken.

‘Nee,’ zei Jozeknien, ‘ik moet gaan.’

‘Waarheen?’ vroeg Bever.

‘Rechtdoor,’ zei Jozeknien. Dat sloeg nergens op, maar ze wist zo gauw geen beter antwoord.

‘Mag ik mee?’ vroeg Bever.

‘Nee!’ zei Jozeknien.

‘Waarom niet?’

‘Omdat het gevaarlijk is. Misschien zijn er toch jagers. Of slangen.’

Ook dat was onzin, want als dat waar was, moest ze Bever juist beschermen.

Ze wilde gewoon van hem af, dat was alles.

Jozeknien ging er vandoor.

Maar Bever liep er stiekem achteraan. 'Tsjop-tsjop,' zei hij af en toe.

Het duurde maar even of hij kwam weer naast haar lopen. Hij zei niets.

Jozeknien liep stug door, zonder zich iets van hem aan te trekken.

Bever bleef naast haar lopen.

Eigenlijk moet ik hem naar de Hunze brengen, dacht Jozeknien.

Maar waar is de Hunze?

Bever vroeg waar ze heen gingen.

'Rechtdoor zei ik toch!'

Jozeknien had geen enkel idee waar de Hunze was, maar voorlopig konden ze alleen maar rechtdoor. Dat was gemakkelijk.

Bever vroeg of ze het heel zeker wist.

Jozeknien zweeg weer en liep door tot ze bij een driesprong kwamen.

Nu wist ze echt de weg niet meer.

De Strubben

Naast de driesprong was een vijver.

'Even kijken of dit de Hunze is,' zei Bever. Hij dook erin.

Na vijf rondjes zwemmen kwam hij weer boven en zei treurig: 'Jammer, dit is niet mijn huis.'

Hij wees naar een hek. 'Misschien is het die kant op.'

Ze kropen onder het hek door.

De lucht betrok. Jozeknien rilde. Ze had nog steeds het idee dat ze gevolgd werden.

'Zeg Bever?' begon ze.

'Ja?'

'Die slang, denk je dat die echt achtergebleven is?'

Bever dacht van wel. Hij had hem al een eind terug zien omkeren.

Jozeknien schudde haar vacht om het vreemde, ongemakkelijke gevoel kwijt te raken.

Het lukte niet.

Ze begonnen sneller te lopen.

Verderop scheen licht tussen de bomen door. Een vaag zonnetje kwam tevoorschijn. Toch bleef Jozeknien rillen. Ze kwamen op een plek waar de bomen ver uit elkaar stonden. Aan lage takken hingen bekers.

Vreemd, waarvoor zouden die zijn? dacht Jozeknien. En het ruikt hier nog steeds naar kamperfoelie, dat is echt raar!

'Moeke,' zei Bever. 'Het is eng!'

Dat is waar, dacht Jozeknien. Bever voelt het ook. Het zag er hier spookachtig uit, ondanks het zonnetje. Dat hij haar Moeke noemde, viel haar niet eens op.

Er kwam een kleine egel tevoorschijn. Hij was fluitend in de weer met aardewerken bekers, die hij aan draden aan de bomen hing.

Eronder waren spiegels, die de bekers aan alle kanten lieten zien.

De egel hield zijn kop boven een spiegel en streek even met een pootje door zijn stekels. Hij knikte met glinsterende oogjes naar Jozeknien en Bever. 'Zo dadelijk is de opening, dan moet ik er wel een beetje uitzien,' zei hij. 'De opening?' vroeg Jozeknien aan de egel. 'Van de tentoonstelling,' zei de egel. 'Kijk maar op het bordje.' Tussen de bekers stond een bordje: *Egeltjes spullententoonstelling van aardigwerk*. 'Als je wilt kijken; we beginnen vanmiddag. Eerst komt er vuurwerk, daarna houden we een toneelstuk.'

Meteen klonk er een enorme knal, gevolgd door een fluitend geluid. Was die egel wel helemaal lekker? Moest dit echt vuurwerk voorstellen? Pàng! Fwieieie... Pàng! Wéér zo 'n knal. Er suisde iets vlak langs Jozekniens oren. Ze bukte zich razendsnel. 'Bever,' riep ze. 'Platliggen! Dit is geen vuurwerk, dit zijn jagers!' Op hun buik schoven ze achter een dikke boom. Toen zagen ze het.

De egel lag bewegingloos op de grond, midden tussen zijn tentoonstelling. Zijn kop en pootjes waren verdwenen. 'Egel,' fluisterde Jozeknien. 'Egel?' Hij antwoordde niet. 'Egeltje, zeg eens wat?' vroeg Bever. Het bleef stil. Het schieten was opgehouden. 'Hij is dood,' zei Jozeknien. Ze begon zacht te huilen. Ze dacht eventjes aan haar arme vader, hoe hij doodstil lag en hoe de geweren knalden. Hoe de jagers over braadpannen en wijnsaus praatten en bulderend lachten.

Ze moest nog erger huilen. Ze zag haar vader weer voor zich, toen die heel lang geleden meegenomen werd door die stomme jagers. En in een vrachtwagen gelegd met allemaal konijnen erin. Bever probeerde Jozeknien te troosten. Met zijn mollige voorpootje aaide hij over haar kop. Maar hoe goed hij het ook probeerde, het lukte niet. 'Egel!' bleef Jozeknien huilen. 'Papa!' Ze huilde zo, dat Jozeknien en Bever niet merkten dat er vanuit het bos iemand aankwam.

Een feestbeest

In de dichte bosjes klonk geritsel en veel gejoel.

Daar kwam een erg vrolijk hert aangehuppeld. Hij rook een beetje naar wortelwijn.

‘Waarom zijn jullie zo droevig?’ vroeg het hert. ‘Ik snap het echt niet, het is namelijk kermis!’

Hij wees naar verderop. ‘Oktobermaand feestbeestmaand, weet je wel?’

‘Egel is dood,’ zei Jozeknien en ze begon harder te huilen.

‘Welnee,’ riep het vrolijke hert. Niks aan de hand! Egels kruipen in een bolletje als ze bang zijn! Hij is niet dood, maar hij is bang.’

Jozeknien zei: ‘We zijn beschoten. Er was een jager en nu ligt hij daar zo. Dood! Echt waar.’

Ze trok het hert zenuwachtig aan een poot. ‘Kom snel tussen de bomen staan,’ zei ze.

‘Waarom-waarom?’ vroeg het hert vrolijk.

‘Omdat de jager nog steeds in de buurt is, natuurlijk!’ zei Jozeknien.

‘Ach,’ zei het hert. ‘Dat was gewoon vuurwerk, van de kermis ofzo. Jagers bestaan alleen in sprookjes. Kom op man, laat die aanstellerige prikkebol toch liggen, wij gaan lekker feesten!’

Hij schopte tegen de egel aan.

‘Au!!’ riepen ze beide tegelijk.

Egel rolde een paar meter door het gras. Er stak een snuitje onder de stekels uit. Daarna zijn kopje en vervolgens de pootjes. Er groeide een bult op zijn voorpoot.

‘Oei,’ kreunde hij, ‘dat doet zeer!’

Daarna begon hij te schelden. ‘Domkop, stomkop, blijf dan ook met je smerige poten van me af!’

Het hert schrok. ‘Wat heb jij een slecht humeur zeg.’

‘Ja, door jou,’ zei de egel.

‘Kijk, dat bedoel ik,’ antwoordde het hert.

‘Ik krijg jou nog wel,’ riep de egel.

‘Had je gedacht,’ zei het hert.

Bever trok Jozeknien aan haar poot. ‘Kom mee, het is hier helemaal niet leuk.’

‘Dat is waar,’ zei Jozeknien. ‘Maar kunnen we de egel hier zomaar achterlaten?’

‘Nee!’ zei de egel. ‘Ik ga mee. Die tentoonstelling kan wel even wachten.’ Hij draaide het bordje om. *Tentoonstelling wordt vervolgd*, stond er nu.

Het hert keek hen bedremmeld na.

‘Zullen we dan maar samen naar de dierenkermis gaan?’ vroeg hij.

Kermis bij de Galgenberg

Hert mocht mee, als hij beloofde zich een beetje rustig te houden. Al snel liepen ze over het zandpad naar de kermis. Daar was het heel druk. Er was een reuzenrad en je kon er frisbee gooien. Egel ging met Bever in de achtbaan. Hert en Jozeknien in de draaimolen. Jozeknien was nog nooit eerder op de kermis geweest. Ze vond het heel erg leuk. Bever ook, vooral toen hij een roze sjaal won bij het touwtje trekken. ‘Dezelfde kleur als mijn paraplu!’ juichte hij.

Toen ze alle attracties geprobeerd hadden, aten ze wat bij een bosbessenkraam. Jozeknien, Hert en Egel waren druk aan het praten. Zo merkten ze niet dat er iemand naar hen toe sloop. Er klonk opeens een harde knal. Pàng! Fwieieie... Pàng! Ze renden weg, maar dat hielp niet. Jozeknien en Hert waren allebei al geraakt in hun oren. Verderop hoorden ze een gemeen lachje. ‘Oooh,’ riep Hert. ‘Ik ga dood, ach!’ ‘Echt niet,’ zei Jozeknien, ‘Ik ben ook beschoten en ik ga ook niet dood.’ Ze bleef erg kalm. ‘Trouwens, ik zei toch dat er een jager was.’

Het hert rolde en rolde over de grond. ‘Oooh,’ bleef hij maar roepen. ‘Ik ga dood, ach!’ Aan één van zijn oren zat een heel klein beetje bloed. ‘Ga eens even stil liggen,’ zei Jozeknien, ‘dan kijk ik even naar die wond.’ Weer klonk in de verte een schel lachje. ‘Het was raak! Hi-hi-haaa! Lekker puh!’ Jozeknien verzorgde Herts oor met weegbree. Hij kalmeerde weer een beetje.

Ineens roken ze een vleugje kamperfoelie in de lucht. Even later zagen ze muis uit de struiken tevoorschijn komen. In haar voorpoten wiebelde een roestig dubbelloops jachtgeweer.

‘Hi-hi-haaa! Ik zei toch dat ik je zou pakken! Je was gemeen geweest tegen Bever. Ik zal je wel krijgen, jij naar konijnenbeest! Net goed dat je beschoten bent!’

Op dat moment werd Egel reuze kwaad.

‘Hoe haal je het in je idiote muizenhersens om te gaan schieten! We hadden allemaal wel dood kunnen zijn!’

‘Maar Jozeknien...’ krijste de muis.

‘Niks te Jozeknien, achterlijke rattekop! Jozeknien helpt ons allemaal beter dan jij. Jij helpt ons alleen om zéép als we niet uitkijken!’

Hij probeerde het geweer uit de pootjes van muis te trekken.

Die werd woedend. ‘Afblijven met je vuile stekeltengels! Van mij!’

Ze begonnen te vechten.

‘Hou op! Straks gaat dat geweer nog afl!’ Jozeknien stampte hard met haar achterpoten op de grond.

Van schrik liet muis het geweer vallen.

‘Zo, daar pas ik wel even op.’ Snel raapte Hert het geweer op.

Muis gaf hij een klein tikje met zijn hoef. Die belandde een stukje verderop gillend in het gras.

Ze fluisterden even wat. Toen zeiden ze tegen muis: ‘Ga jij maar terug naar huis. Wegwezen, je mag niet meer meedoen.’

Zodra muis weg was, gingen ze terug naar de kermis. Daar hadden ze de hele middag plezier met elkaar.

Het begon al donker te worden, toen Egel zei dat hij nu toch echt naar huis moest. Misschien kon hij morgen dan toch zijn tentoonstelling openen.

‘Komen jullie dan kijken?’ vroeg hij Jozeknien en Bever.

Die keken elkaar even aan. Bever schudde zacht zijn kop.

‘We willen wel, maar we moeten eerst naar de Hunze, om Bevers familie te vinden,’ zei Jozeknien.

‘Maar ik kom op de terugweg bij je kijken!’

In de schemering trokken Hert, Bever en Jozeknien verder.
Volgens Egel was er verderop een goed hotel. *Het hune-bed*, zo heette het. Het lag in een donker bos met knoestige oude bomen.
Het bos was vol vreemde geluiden; gekraak van takken, geritsel en af en toe de holle roep van een onbekende vogel.
Ze bleven dicht bij elkaar lopen, hun oren gespist. Om dapper te blijven, praatten ze zacht over kermis en andere leuke dingen.
'Tsjop-tsjop,' piepte Bever er af en toe bijna onhoorbaar tussendoor.

'Stil!' fluisterde hij na een poosje. 'Ik hoor iets!'
Op een kluitje bleven ze staan.
'Ssssss...' Er klonk een soort geruis.
'Het is de wind in de boomtoppen,' beweerde Hert.
Jozeknien draaide haar oren naar het geluid. Nee, schudde ze met haar kop. Ze luisterde geconcentreerd.
'Sssss... viessss stinkmuisssje... ... nikssss voor Bart. Bart wil Jozeknientjesssss...'
In het donker achter hen lichtten twee gele ogen op. Razendsnel kwamen ze dichterbij.
'Haa, daar ben je, gemeen ssssstom tasssssenkonijn,' zei de slang.
'Kijk uit!' riep Bever.
'Hij wil je bijten,' zeiden Hert en Bever tegelijk.
'Hèèlp!' gilde Jozeknien.
Bever en Hert renden snel weg. Jozeknien bleef achter. Ze sprong in paniek over Slang heen en wilde ook weggrennen, maar de slang kreeg haar rugzak te pakken.
'Hèèlp!' gilde Jozeknien weer.
'Doe je tas af,' riep Bever.
'En dan aan de kant, pas op, ik schiet!' zei Hert.
'Ssssmoessssjesss,' siste de slang. Hij liet de tas los en wilde Jozeknien aanvallen.

'Niks geen smoesjes,' zei Hert. 'Stilliggen of ik schiet!'
De slang haalde uit naar Jozeknien.
Pàng! Fwieieie... Pàng!

Voor de derde keer die dag werd Jozeknien beschoten.
Voor het eerst was ze er blij om.
Bart de Slang droop af.

Naar Anloo

De bedden in het Hunebedhotel sliepen heerlijk, maar het ontbijt was er slecht. Er was helemaal geen ontbijt.

‘Dat heb je nou eenmaal met die leegstaande hotels,’ zei Hert. ‘Dan moet je je eigen eten meenemen.’

Ze aten een klein beetje uit de rugzak van Jozeknien en namen afscheid van Hert.

Met nog steeds een rammelende maag gingen ze op pad naar Anloo.

Daar woonde Tyto de kerkuil, misschien kon hij vertellen hoe je bij de Hunze moest komen.

En wie weet, konden ze er wat te eten vinden.

Het pad naar Anloo was lang en recht.

‘Tsjop-tsjop,’ piepte Bever af en toe.

‘Stop dat tsjop-tsjop,’ snauwde Jozeknien tegen Bever.

Het hielp niet. Twintig bomen verder begon hij weer.

‘Tsjop-tsjop.’

‘Tsjop-tsjop hou je kop!’ riep Jozeknien. Ze vouwde haar oren plat tegen haar kop.

Pas tegen de avond bereikten ze het dorp. Al die tijd hadden ze nauwelijks eten gevonden, op een enkele vlierbes na.

Jozeknien en Bever kwamen het bos uit en zagen een hoge toren met een klein spitsje erop.

‘Wat is dat?’ vroeg Bever. Voor Jozeknien hem kon antwoorden liep hij de straat op om dichterbij te gaan kijken. Een auto zoefde op hem af en reed hem bijna aan. Gelukkig kon Jozeknien hem net op tijd terugtrekken.

Even later kwamen ze aan bij de toren. Het was een kerktoren, van de kerk van Anloo.

‘Zullen we even naar binnen gaan?’ vroeg Bever.

‘Dat is goed, maar je moet wel stil zijn, want je weet niet wie er woont.’

Ze zwaaide met haar wijsvinger in de lucht. ‘En nou even géén ge-tjoptjop, begrepen?’

Voorzichtig duwden ze de zware houten deur open.

Binnen was het iets minder koud dan buiten. Ze bleven even stilstaan om aan het donker te wennen. Zou hier iemand wonen?

Er klonk een ritselend geluid, waarna er iets vlak over hun hoofd zoefde.

Ze doken ze naar beneden.

Het was Tyto de kerkuil, zag Jozeknien.

‘Ha die Tyto,’ riep ze. ‘Wat doe jij hier?’

‘Dit is mijn nieuwe huis. Het werd te vol bij meester Bram op zolder. Pa en ma zeiden dat ik maar eens op kamers moest gaan.’

Nu wisten ze wie er in de kerk woonde.

‘Mag ik nu eindelijk wat eten?’ vroeg Bever.

‘Nee,’ zei Jozeknien, ‘we gebruiken het pas als het echt moet.’

‘Maar het moet nú echt!’ piepte Bever.

‘Eet maar wat gras of boomschors, dat kun je hier wel vinden.’

Ze gingen naar buiten en namen beide een flinke hap gras met boomschors.

Maar dat was helemaal niet lekker, dus maakten ze toch het laatste potje klaverbladpap open.

Terwijl ze zaten te eten, vroeg Bever: ‘Weet jij eigenlijk wel waar de Hunze is?’

‘Eh eh eh, eigenlijk niet,’ hakkelde Jozeknien.

‘Niemand weet waar de Hunze is. We moeten niet naar de Hunze vragen, maar naar het oosten,’ zei Bever. ‘Vale fazant zei dat daar de zon op komt.’

‘Oké,’ zei Jozeknien. ‘Dan gaan we nu eerst slapen en dan gaan we morgen de kant op waar de zon opkomt.’

Ze gingen de toren binnen en kropen dicht tegen elkaar aan, zodat ze lekker warm zouden blijven.

De volgende dag werd Jozeknien al vroeg wakker, omdat Bever lag te woelen. 'Alles goed Bever?' gaapte ze.

'Eh ja ja ..ik had een enge droom over een jager en ik heb nog steeds heel veel honger.'

'Laten we snel op weg gaan,' zei Jozeknien, 'Misschien komen we nog een moeras of meer tegen met lekkere waterplanten voor jou.'

Ze stapte de toren uit naar buiten. Uit de bomen dropen dikke druppels water op haar snuit.

'Wel alle bosjeswortels!' riep ze. 'Het regent! Hoe kunnen we nu zien waar de zon op gaat?'

Daar kwam Tyto de hoek omvliegen. 'Ik heb nog een lekker muisje voor het ontbijt gevangen,' zei hij. 'Willen jullie ook wat?'

'Lijkt me verrukkelijk,' zei Jozeknien. 'Eigenlijk eet ik geen vlees, maar voor muizen maak ik graag een uitzondering!'

'Nee, dankjewel,' zei Bever. Hij had liever wortelstok gehad. Met zijn voorpoot schraapte hij de laatste restjes klaverbladpap van gisteren uit het potje.

'Ik weet welke kant op de Hunze is,' zei Tyto na het ontbijtje. 'Ik breng jullie wel een stukje op weg.'

Hij vloog een eindje met hen mee, maar aan het begin van een zandpad nam hij afscheid. 'Rechtdoor en dan links naar het tunnelhol,' zei hij. 'Goede reis!'

Een vreemd restaurant bij de Evertsbos-rand

Jozeknien en Bever liepen verder het zandpad op, toen Bever iets in de verte zag.

'Wat zie je dan?' zei Jozeknien.

'Ik weet het niet, het lijkt weer op een soort toren.'

'Hopelijk hebben ze daar wel iets lekkers te eten, laten we snel gaan kijken.'

Toen ze dichterbij kwamen, zagen ze dat het dit keer geen kerk was, maar een restaurant.

'Ja-jippie!' zei Bever. 'Een restaurant!'

Vanuit het restaurant klonk een stem. 'Kom gerust binnen in mijn fantastische restaurant.'

Ze liepen naar binnen, maar zagen daar helemaal niemand.

'Hé, dat is vreemd, we hadden toch net een stem gehoord,' zei Jozeknien

'Laten we aan tafel gaan zitten, misschien komt er dan iemand,' zei Bever.

Ze zaten al een minuut of tien aan tafel en nog steeds was er niemand gekomen.

Bever werd ongeduldig. 'Komt er nog iemand ons helpen, wij hebben vreselijke honger.'

Meteen kwam er een nette goudkleurige vos, die hen beleefd de menukaart aanreikte.

Zo snel als hij gekomen was, was hij ook weer weg.

In de keuken klonk een hoop gestommel.

Merkwaardig, dacht Jozeknien, we hebben nog helemaal niets gekozen en die ober is al druk bezig.

De vos kwam weer terug bij de tafel van Jozeknien en Bever.

'Wat kan ik voor u klaarmaken?' vroeg hij, terwijl hij een buiging maakte.

'Voor mij graag worteltjestaart en worteltjessap,' zei Jozeknien, 'en voor hem...' –ze wees naar Bever- '... voor hem graag een kindermenu met boomschorstaart en boomschorssap.'

‘Ahaaa!’ zei de vos. ‘Het kindermenu...’
Hij wenkte naar Bever. ‘Kom dan maar even mee, zodat je wat speelgoed kan uitzoeken, dat je bij je kindermenu krijgt.’
Jozeknien wilde ook meelopen, maar dat mocht niet van de vos.
Een half uur later was Bever nog steeds niet terug.
‘Tsjop-tsjop,’ klonk het heel zacht door de keukendeur.

In de keuken zat Bever vastgebonden met een stuk klimop.
Vos zei tegen hem dat hij hem zou laten gaan als Bever hem leerde duiken.
‘Maar, maar... ik kan helemaal niet duiken,’ zei Bever. ‘Trouwens, wie ben jij eigenlijk?’ vroeg Bever, terwijl hij de vos van top tot teen bekeek.
‘Ik vroeg jou iets,’ zei de vos ‘en ik wil eerst antwoord!! Je moet me leren duiken!’ schreeuwde hij.
‘Maar ik kan niet duiken, dat zei ik toch.’
‘Doe niet zo raar... je bent een bever en bevers kunnen duiken.’
‘Maar ik niet!’ zei Bever bang en begon heel hard te huilen.
Jozeknien hoorde het en rende naar de keuken.

Daar zag ze een hele bange Bever en een hele boze vos.
‘Wat is hier wel niet aan de hand?’ zei Jozeknien boos. Ze stampte met haar achterpoten.
Met een trillende stem vertelde Bever dat hij vos moest leren duiken.
‘Ja,’ zei de vos, ‘pas als hij me leert duiken laat ik hem weer vrij.’
‘Mmmaar ik kán helemaal niet duiken,’ zei Bever nog een keer.
‘Wat een onzin,’ zei vos, ‘alle bevers kunnen duiken.’
‘Maar Bever is nog maar heel jong. Hij heeft nog niet leren duiken van zijn vader en moeder,’ zei Jozeknien. ‘We zijn juist op weg naar de Hunze om zijn vader en moeder te zoeken!’
‘Nou dan leer jij mij toch duiken,’ zei vos tegen Jozeknien. ‘En anders...’
Hij likte met zijn tong om zijn bek.
Jozeknien deed heel dapper alsof ze dat laatste niet zag.

Ze stampte nog eens met haar achterpoten. ‘Ik ben een konijn, vos, en konijnen kunnen nou eenmaal niet duiken.’
‘Maakt me niet uit wie het doet,’ snauwde de vos, ‘als ik maar leer duiken.’

Dat beest is niet goed wijs, dacht Jozeknien. Zo komen we niet verder.
Ze vroeg de vos waarom hij zo nodig wilde leren duiken.
‘Nou aan de overkant van de rivier lopen altijd heel lekkere hapjes,’ begon hij. ‘Iedere avond schreeuwen ze naar mij. “Ha ha pak me dan als je kan”. En dat wil ik natuurlijk graag, maar ik durf de rivier niet over, want ik kan niet duiken. Ik zou zo graag onder water de rivier willen oversteken, zodat ik ze eens een keer echt kan verrassen.’
‘Lopen er lekkere muizen aan de andere kant?’ vroeg Jozeknien argeloos.
‘Nee, dat niet,’ zei de vos.
‘Wat dan wel, misschien kippen, jonge vogels of reeën?’
‘Ik weet eigenlijk niet wat voor dieren het zijn, maar ze zien er wel smakelijk uit.’
De vos loerde uit zijn ooghoeken naar Jozeknien. ‘Ze hebben een witte pluizige staart en lange oren.’

Jozeknien begon zich nu echt ongemakkelijk te voelen.
Gelukkig begon Bever de vos af te leiden. ‘Waarom werk jij in het restaurant?’ vroeg hij.
‘Ik ben nogal dol op smakelijke hapjes,’ zei de vos. ‘Ik hoopte hier lekker te kunnen eten, maar elke keer als ik iets uit de pan wil pikken, slaat mijn baas mij over de poten.’ Hij zuchtte even. ‘Ik heb honger, ik moet wel zelf eten gaan zoeken.’
‘Nogal wiedes, alle vossen moeten zelf eten zoeken,’ wilde Jozeknien zeggen. Ze bedacht net op tijd, dat dat nu niet zo’n slimme opmerking was. Voor je het wist, zouden zij zelf het eten worden in plaats van eten te krijgen. Ze dacht razendsnel na, maar wist niet wat ze zeggen moest.

‘Wie is jouw baas dan?’ vroeg Bever.

‘Dat ben ik!’ riep een luid kwakende eend die de keuken binnenstormde.

‘Wat is hier aan de hand! Probeer je nu alwéér een klant op te eten? Volgens mij kan ik jou beter ontslaan!’ bulderde de eend.

‘Maar ik heb zo’n honger en niemand kan mij leren duiken.’

‘Oh, als dat het probleem is, leer ik jou toch duiken. En dan spreken we meteen af dat je je hier nooit meer vertoont! Begrepen?’

De vos knikte onderdanig.

‘Ik laat nu deze klanten vrij en dan leer ik jou duiken. Enkele reis naar de overkant!’

De eend bevrijdde Bever. Hij bracht hen naar de deur.

‘Het spijt me vreselijk, maar dankzij dit heerschap kan ik jullie niets te eten aanbieden. Probeer het eens bij de kookschool van W. Das, zou ik zeggen.

Stukje rechtdoor en dan na de open plek links. Kan niet missen. Goedendag!’

Met een zachte klap deed hij de deur achter hen dicht. Achter het glas

verscheen een bordje: *gesloten voor lopig of voor goed.*

Binnen barstte een luid gesnater en gegrom los.

Op reis door het Evertsbos

‘Dit is het raarste restaurant dat ik ooit gezien heb,’ zei Jozeknien tegen de dichte deur.

‘Ik geloof er geen snars van, dat verhaal van die kookschool.’

Toen holde ze Bever achterna.

‘Ik wel,’ zei Bever. Vastberaden hobbelde hij het bospad op.

Ze liepen meer dan een half uur rechtdoor, voordat er een open plek te zien was.

Nog veel later was er pas een weg naar links. Er stond een wegwijzer, met een woord erop dat Jozeknien niet kende. Ze wist wel zeker dat het niets met een kookschool te maken had, of met de Hunze. En ook niet met het oosten.

‘En tòch is het hier links,’ beweerde Bever.

‘Hoe weet je dat?’

‘Ik voel het,’ zei Bever. Hij trok Jozeknien met zich mee.

Mopperend volgde ze hem. ‘Het is al bijna avond en we hebben nog niks gegeten. Geen kookschool te zien, ik zei het toch!’

Ze kwamen op een open plek in het bos met veel omgehakte bomen. Bij een riviertje liep een kudde schapen rond.

‘Kijk,’ zei Bever. ‘Die stammetjes!’

Op het veldje zagen ze allemaal verschillende boomstammen. Met hollen erin, met leuke plaatjes. Ze keken er naar. De stammetjes leken in de schemering net echt, maar waren het niet.

‘Wat zou dat nou zijn?’ zei Jozeknien.

Tegelijk klonk achter hen een zware stem. ‘Dat zijn de veldfornuizen.’

Geschrokken keken ze om. Van achter een bult was een groot zwart-wit beest tevoorschijn gekomen met een zachte wollen sjaal om zijn nek.

Hij stak hen een stevige poot toe. ‘Mijn naam is Das. Wijze Das word ik vaak genoemd.’

Jozeknien en Bever keken elkaar aan. De eend had gelijk!

En ja hoor, er was eten te vinden.

‘Jullie zien er hongerig uit, zelfs in het donker.’ De wijze das gaf hen elk een schaalje met iets erin. Het rook vreemd.

‘Gefrituurde wormen, mijn favoriete eten,’ verduidelijkte de das. ‘En heel voedzaam. Eet smakelijk!’

Bever keek Jozeknien aan. Wormen!

‘Hebt u soms iets anders? Gewoon brood of zoiets?’ vroeg ze voorzichtig. ‘Wij zijn vegetariër, weet u.’

‘Meestal heb ik iets anders, maar vandaag heb ik geen trek om iets anders te bereiden.’

Licht smakkend at de das verder. Af en toe likte hij zijn van vet glanzende snuit af.

Even keek hij op van zijn schaal met eten en knikte hen toe. ‘Tast toe kinderen.’

We hebben geen keuze, dacht Jozeknien. Er is verder niks te vinden in het bos.

‘Dan moeten we het maar eten,’ fluisterde ze Bever in zijn oor. ‘Het is al donker, dan zie je toch niet wat het is.’

‘Smaakt het jullie, jongelui?’ vroeg de Das.

‘Prima, meneer,’ antwoordde Jozeknien. Ze probeerde een smakelijk gezicht te trekken.

Bever knikte alleen maar een beetje, wat in het donker nauwelijks te zien was.

Eerlijk gezegd hadden ze nog geen van beiden een hap geproefd.

Om te walgen, dacht Jozeknien, toen ze eindelijk de eerste hap probeerde.

Zo gauw als ze maar kon, at ze het hele schaalje leeg. Zo was ze er tenminste snel vanaf.

De das knikte haar goedkeurend toe. ‘Zie je wel, lekker hè?’ zie hij.

Jozeknien wist het niet zeker, maar dacht even dat hij erbij knipoogde.

Voedzaam was het wel.

Na een lekker bakje berkenbastkoffie dachten Bever en Jozeknien alleen nog maar aan slapen.

Met ronde buikjes kropen ze in een hol, dat Das hen aanwees.

‘Slaap maar lekker kinderen, dan mogen jullie morgen iets koken wat je wèl lekker vindt,’ zei hij.

De kookschool

De hele volgende dag leerde hij Bever en Jozeknien eten uit de natuur klaarmaken.

En lekker werd het! Het lekkerste was bessensoep met pompoensap. 's Avonds aten ze alles op tijdens een diner, waar ook andere leerlingen van de kookschool kwamen.

Tussen Jozeknien en Bever in schoof een egel aan.

'Mijn beste leerling,' zei Das. Heel voorzichtig gaf hij het beest een schouderklopje.

Ze kletsten over lekker eten, over de reisplannen van Jozeknien en Bever, en over waar familie zoal kan wonen. Voordat ze klaar waren met hun gesprek, was de avond voorbij. Jozeknien en Bever vergaten bijna waarvoor ze op reis waren, zo gezellig was het.

'Kom morgenavond bij mij eten,' zei de egel. 'Ik reken op jullie!'

Het eten bij de egel was heerlijk.

Daarna kwamen de wortelwijn en de sterke verhalen.

'Mijn broertje woont in de Strubben,' zei de egel. 'Beetje vreemd jochie is het, altijd met kunst en dat soort dingen in de weer. Maar goed, moet je horen: gisterochtend kwam er hier een slang voorbij glijden. Aardig beest trouwens, heel geschikte vent. Maar wat zegt die? Dat mijn broer beschoten was. En weet je door wie? Nou?'

Egel keek even om zich heen, alsof hij op een antwoord wachtte.

Maar Bever en Jozeknien waren ergens anders met hun gedachten: Waar was die slang nu?

'Een muis natuurlijk,' antwoordde Jozeknien afwezig. 'Wat anders?'

De egel keek haar een beetje nijdig aan.

Het was duidelijk niet de bedoeling dat ze het antwoord zou raden.

Maar toen ze hem naar de slang vroeg, vertelde hij weer opgewekt verder.

'Hij wilde naar de Hunze,' zei hij. 'Om iemand achterna te gaan waar hij erg van

hield. Ze was zomaar ineens van hem weggelopen, zonder afscheid te nemen.'

Hij schudde langzaam zijn kop. 'Triest hè, voor zo 'n jongen.'

Hij nam nog een slok wortelwijn.

'Natuurlijk wou ik hem helpen, dus ik zeg: "Dáár moet je langs, door het tunnelhol."

Maar reken nou maar niet dat 'ie me geloofde! Volgens hem zat daar een tie-rex in dat hol, wat dat dan ook wezen mag. Nooit van zijn leven zou hij daar langsgaan. Er was even niks stoers meer aan die slang, toen hij over die tie-rex begon.

"Nou," zei ik, "dan moet je helemaal langs Eext."

Dat deed 'ie dan maar.

"Als je dan je liefde maar op tijd inhaalt!" riep ik hem nog na.

Hij zou er over nadenken.'

Jozeknien trok wit weg.

'Bart! Dus hij volgt ons nog steeds, dat smerige gladleren beest. Komen we dan nooit van hem af?'

De egel keek haar verbaasd aan. 'Zo'n leuke jongen, en jij wilt van hem af?'

'Natuurlijk! Nooit op school geleerd wat slangen met konijnen doen?' vroeg Jozeknien.

'Reken maar niet dat hij ons achtervolgt om mij te knuffelen! Jullie egels hebben het maar makkelijk, daar begint zo'n beest niet aan. Dan kan hij nog beter kastanjebolsters eten.'

De egel zuchtte. 'Dat spijt me nou vreselijk, dat ik jullie in de problemen gebracht heb. Hoe kan ik het ooit goedmaken?'

Jozeknien dacht diep na en schudde haar kop.

'Ik zou het niet weten.'

'Ik weet het!' riep Bever. 'De Tierex!'

'Ik dacht dat die uigestorven waren?' vroeg Jozeknien.

'Oh, is dat zo?' zei Bever. 'Ik weet niet wat een Tierex is.'

‘Een Tyrannosaurus Rex. Dat is een soort gevaarlijke draak, die vroeger bestond,’ zei Jozeknien. ‘Hij is dol op vlees, en op slangen.’

‘Het maakt niet uit wat het is, als die slang er maar heel bang van wordt,’ zei Bever.

‘Egel, als jij slang ziet, moet jij doen alsof die Tierex echt bestaat! En heel enge dingen over hem vertellen. Je zegt tegen de slang dat je ons tegengehouden hebt. En dat we toch naar het tunnelhol gingen. En dan doe je heel verdrietig, omdat de Tierex ons vast en zeker zal opeten.’

‘Slim Bevertje!’ riep Jozeknien. Ze vloog hem om de hals.

De volgende dag vervolgden ze hun reis naar de Hunze.

Van een afstandje loerde Bart de Slang hen na.

Verdwaald

De weg maakte een scherpe bocht.

Plotseling was daar het tunnelhol. Het liep steil naar beneden.

Jozeknien en Bever rolden met een flinke vaart het donkere gat in, naar de bodem van het hol.

Even bleven ze verdwaasd zitten. Ze dachten vaag gesis te horen.

Zat de slang achter hen aan? Of was het de wind, die zacht in de bomen blies?

Ze konden bijna niets zien.

Uit de verte hoorden ze een zwaar grommend geluid aankomen. Het werd sterker en sterker.

‘Een vrachtauto,’ fluisterde Jozeknien tegen Bever. ‘Nu zetten we jouw plan in werking.’

Ze hield haar voorpoten als een trompet tegen haar snuit en begon hard te kermen in de richting van Bart de Slang.

‘Oooh Bevertje, hèllup! Daar komt de Tyrannosaurus! Hoor hem grommen!’

Ze knipoogde naar Bever en gilde intussen zo angstig als ze kon. Het echoede door de tunnel.

‘Hij bestaat ècht!’ riep Bever. ‘Ren voor je leven, hij wil je verslinden!’

Het grommende geluid werd zachter.

Het werd doodstil.

Roerloos bleven Jozeknien en Bever onderin de donkere tunnel zitten.

In de verte hoorden ze een sissend geluid, dat langzaam verdween.

‘Tsssss....Tieressst....., da’sss nietsss voor Bart. Ssssss’

Bever zuchtte diep.

’Zo,’ zei Jozeknien. ‘Die is weg!’

Ze sloeg wat alsof-stof uit haar vacht en liep de tunnel door.

Aan het bos kwam nog steeds geen einde. Geen spoor van de Hunze.

Totdat ze op een weg uitkwamen, waar het lopen vanzelf leek te gaan. Ze voelden dat ze naar beneden liepen.

Er stonden steeds minder bomen. Niet veel verder leek het bos helemaal

ingeruild voor een enorme weide. Het gras was er lang en sappig. Overal om hen heen rook het naar vers maaisel.

Jozeknien rolde zich door de malse sprietten en begon een kleuterliedje over pap in een wei te zingen. Straks zou ze misschien een klaverweide vinden en zelf verse klaverbladpap kunnen maken!

Bever danste en zwiepte met zijn platte staart alsof hij aan het zwemmen was. 'Straks duik ik het water in,' riep hij. 'Daar beneden is de Hunze!'

Hij liep sneller dan Jozeknien hem ooit had zien doen.

'De Hunze is de beste zwemplek van de hele wereld!' riep hij naar Jozeknien, die hem nu nauwelijks meer kon bijhouden

'Misschien kan ik al een beetje duiken,' vervolgde hij. 'Of anders kan iemand...'

Hij maakte zijn zin niet af. Met een plof was in hij in een diepe kuil middenin het grasland beland. Jozeknien tuimelde er achteraan, bovenop zijn woeste vacht.

'Au!' riepen ze tegelijk.

'Wat een pech zeg, dat .....,,' zei Jozeknien.

Wat ze verder zei, was onverstaanbaar. Halverwege werd ze overschreeuwd door het oorverdovende grgrgrgrgrgrgrgrgrgrg geluid van een groot ijzeren ding op wielen.

Met grote ogen keken ze elkaar aan.

Het ding reed over hen heen.

Er achteraan kwam een raar apparaat met bewegende scherpe messen. Ze maakten het geluid van wel honderd sissende slangen, en dan twee keer zo hard. Jozeknien en Bever voelden de wind van de scherpe messen over hun kop suizen. De geur van gemaaid gras was sterker dan ze ooit geroken hadden. Vanuit haar ooghoeken bekeek Jozeknien het gevaarte.

Blinkende messen strooiden grassnippers in het rond. Af en toe weerkaatsten ze flitsen rood avondlicht in de donkere schaduw.

Jozeknien knipperde met haar ogen. Zag ze dat goed? Achter het apparaat met

de messen sleepte een lang touw over het gras. Straks zou het uiteinde van het touw in de kuil terecht komen. Dit was hun kans om uit de kuil te komen!

'Hou je vast aan mijn staart!!!!!' schreeuwde ze op haar hardst. Ze pakte het touw stevig beet. Aan haar staart trok ze Bever mee, terug naar de weide.

Boven gekomen gaven ze elkaar een dikke knuffel.

'We hebben het overleefd,' zei Jozeknien. Haar stem klonk vreemd hoog en zacht. Bevers ongekamde vacht met slootgeur voelde ineens heel vertrouwd.

'Nu gaan we samen de Hunze vinden,' zei Bever. Hij pakte Jozekniens voorpoot en wilde verder gaan, maar stopte na één stap.

De zon was achter een lage heuvelrug verdwenen.

Om hen heen waren flarden mist tevoorschijn gekomen.

'Wolken,' zei Bever. 'Grondwolken. Nu weet ik de weg niet meer.'

'Ach kom,' zei Jozeknien, 'we vinden het wel.'

Ze liepen verder, zonder precies te weten waarheen. De dunne wolkjes werden dikke dekens.

Al snel was niet meer zichtbaar welke kant ze op moesten lopen.

Nog steeds ging het pad naar beneden. Als ze lang genoeg zo doorliepen, moesten ze vanzelf bij de Hunze uitkomen. De grond onder hun poten veerde zacht en begon vochtig te voelen. Het werd schemerig.

'We moeten bij elkaar blijven Bever,' zei Jozeknien benauwd. 'Misschien is hier wel een moeras.'

'Een moeras?' juichte Bever. 'Gele plomp? Lisdoddes? Mjam!' Jozeknien hoorde Bevers maag knorren. Voor ze wist wat er gebeurde, was hij vooruit gesnelde en verdwenen in de dichte mist. Ze hoorde hem steeds gedempter namen van onbekende planten noemen die hem als klaverblad in de oren moesten klinken.

'Blijf nou hier, zei ik toch!' riep Jozeknien hem na. Boosbang stampte ze keihard met haar achterpoten.

Het dreunde niet, zoals thuis op de Kymmelsberg.

Het plonsde.

De zompige grond zoog aan Jozekniens achterpoten.

Ze zat vast.

‘Help Bever, help!’ riep ze. De mist dempte het geluid. Ze bleef roepen tot ze er hees van werd.

Toen werd het donker en heel stil.

Stom beest, dacht Jozeknien.

Als hij niet weggegaan was, zat ik hier niet.

Als ik hem nooit tegengekomen was, ook niet.

Stom beest.

Maar ik mis hem nu al, dacht Jozeknien. Hoorde ik hem maar tsjop-tsjoppen...

Hoe moet dat nou verder?

De moerasschim van de Breevenen

Vroeg in de morgen werd ze wakker.

Het was koud en nog een beetje schemerig. Nog steeds hing er een dichte mist.

Nu het licht was, kon ze plotseling iets groots door de mist heen zien.

Een schim van een beest, leek het wel. Ze wreef nog eens goed met haar voorpootjes in haar ogen. Van schrik gaf ze een harde gil.

‘Bever, help!’

De grote schim had de vorm van een olifant. Die moest je niet onder de voet lopen!

Uit de buurt van de olifant klonk de stem van Bever. Wat hij zei, kon ze niet horen, maar hij was het echt.

‘Pas op, er zit hier een olifant! Je moet er omheen lopen, anders stampt hij je plat!’ gilde Jozeknien de mist in.

‘Tsjop-tsjop,’ zei de olifant.

Bever!

Ze schrok. De kleine schim van Bever verscheen steeds zichtbaarder bij de olifant.

‘Maak nou toch dat je wegkomt Bever, voordat die olifant je vertrapt,’ riep ze. Bever kwam onverstoorbaar dichterbij. ‘Het is een peer!’ zei hij. ‘Een reuzenpeer. Ik ga hem opeten!’

‘Nee!’ Jozeknien keek om zich heen. Ze moest Bever tegenhouden.

Dichtbij ontdekte ze een laaghangende tak. Ze pakte hem vast en begon eraan te trekken.

Jozeknien kreeg het warm, haar voorpoten trilden. Zeventien lange seconden gebeurde er helemaal niets. Toen schoten haar achterpoten los en rende ze op Bever af.

‘Bever!’ riep Jozeknien.

‘Jozeknien!’ riep Bever.

‘Kijk uit, een olifant!’

'Kom gauw, een reuzenpeer!'

Vlakbij de reuzenolifantpeer botsten ze tegen elkaar op.

'Het is... ..het is een uitkijktoren,' riepen ze tegelijk.

Ze besloten naar boven te gaan. Misschien kon je zo wel zien waar de Hunze lag.

Het duurde tot de volgende morgen voordat er iets uit te kijken viel. Het landschap liep langzaam glooiend verder naar beneden, zagen ze. Maar de Hunze zien lukte nog niet. Toch stapten Jozeknien en Bever vol goede moed uit de uitkijktoren. Heel ver kon het nu niet meer zijn.

Hunebedhotel Duunsche Landen

Langzaam werden de grondwolken dunner. Een vaal zonnetje brak door de mist heen en begon de klamme vachtjes van Bever en Jozeknien te verwarmen. Bever liep een eind voor Jozeknien uit. Hij praatte aan één stuk door. Jozeknien wist niet, dat hij zo spraakzaam kon zijn. Het ging over lisdoddes, omgeslagen kano's en de grootste beverburcht van het Annermoeras, waar Bevers overgrootvader woonde. Hij praatte zo veel, dat hij pas na een hele poos merkte dat Jozeknien ver achtergebleven was.

'Wat is er aan de hand?' vroeg hij.

'Niets,' antwoordde Jozeknien.

Zo liepen ze weer een stuk verder.

'Echt niets?' vroeg Bever na een tijdje.

Jozeknien schudde traag haar kop. Haar oren hingen slap naar beneden.

Toen begon ze te vertellen over de Kymmelsberg. 'Ik wil van de berg rollen en met mijn neefjes en nichtjes spelen. En naar de nieuwe speeltuin bij de rivier.'

'Maar dat kan toch, als je weer thuis bent?' zei Bever.

Ze liepen door.

Jozeknien zweeg weer.

Bever babbelde verder over de Hunze en over de beste takken om een burcht mee te bouwen. 'Essenhout moet je hebben,' zei Bever. 'Maar niet te dik, dan kom je er niet door.'

'Ik heb het koud,' zei Jozeknien.

Bever hoorde het niet. 'Wilgen kunnen ook, maar die moet je onder water houden. Anders gaan ze schimmelen.'

'Brrr,' zei Jozeknien nog eens, 'het is hier koud, veel kouder dan bij mij thuis.'

Ze liep nu heel langzaam en voorover gebogen. Haar poten sloften over het asfalt.

'Dat zegt mijn vader,' vervolgde Bever. 'Mijn vader weet alles!'

'Koud!' riep Jozeknien.

'Koud? Ach, stel je niet zo aan,' zei Bever. 'Ik heb een sjaal.'
'Die wil ik niet, ik wil terug naar het westen, daar is het warmer,' antwoordde Jozeknien.
'Echt niet, hier is precies goed.'
'Op de Kymmelsberg is het echt warmer,' jammerde Jozeknien.
'Nou, ik geloof je niet. Ik vond het daar juist koud!'
'Nou, dan zoek je toch lekker zelf je huis!' Jozeknien stampte zwakjes op de grond en wilde zich omdraaien.
'Néééé!! Zo bedoel ik het niet!'
'Oké, doe mij die sjaal dan maar,' zei Jozeknien.
Bever wachtte tot Jozeknien bij hem was en wikkelde de sjaal voorzichtig om haar nek.
'Sorry,' zei hij. 'Ik snap het wel. Je hebt gewoon heimwee. Had ik eerst ook.'
Jozeknien knikte en sjokte zwijgend verder.

Langzamer dan een slak ging die dag voorbij.
Pas laat in de avond bereikten ze een klein hunebedhotel. Er was maar één kamer, maar die was nog vrij. Jozeknien plofte op het bed neer en viel direct in slaap.

Hooglanderhulp

Toen ze de volgende dag wakker werd, had Bever al drie keer een rondje gewandeld. De zon stond ver voorbij het oosten.
'Jozeknien!' riep Bever enthousiast. 'Ik heb verderop een veldje klaver voor je ontdekt! Kom gauw mee!'
'Mwww... kwilniet,' zei Jozeknien en ze draaide zich om. 'Ik slaap liever.' Ze bleef roerloos liggen.
'Kom nou,' zei Bever, 'we moeten verder.'
'Ik ben zo moe,' zei Jozeknien.
'Zal ik je opfleuren?' vroeg Bever.
'Nee,' zei Jozeknien, 'blijf uit mijn buurt!'
Bever zocht wat lekkers in een tuintje, kilometers verderop. Hij vond sla en wortels. Zou Jozeknien daarvoor uit haar bed komen?
'Jozeknien, ik heb verse wortels en sla!' riep hij haar blij tegemoet.
Helaas, het lukte niet om Jozeknien uit haar bed te krijgen. Ze was zelfs niet meer wakker te krijgen.

Bever besloot hulp te gaan zoeken.
In de buurt graasden Schotse Hooglanders. Misschien konden zij helpen?
'Hoe gaat 'ie?' vroeg hij.
'Goed hoor,' antwoordden de Schotse Hooglanders.
'Kunnen jullie me helpen?'
'Ja hoor, waarmee?' antwoordden ze goedig.
Bever legde het hele verhaal uit. 'Dus ik moet verder naar de Hunze, samen met Jozeknien. Ze wil alleen niet uit het stenen bed.'
'Hoe wil je dat doen?' vroeg een Hooglander.
Bever wist het niet. 'Ik heb alles al geprobeerd en ze doet alleen maar bozig.'
'O, wacht ik heb een idee,' zei een ander. 'We verplaatsen gewoon de hele steen, met Jozeknien en al erop.'
'Goed idee!' zei Bever.
Ze begonnen meteen.

Jozeknien droomde van de Kymmelsberg, van haar vrienden en van klaverbladpap.

Van wat er om haar heen gebeurde, merkte ze helemaal niets.

De Schotse Hooglanders haalden een touw tevoorschijn. Bever maakte het touw aan de steen vast en ging op de voorste Schotse Hooglander zitten.

‘Hup, hup, sneller, sneller, hup, hup,’ riep hij ze toe.

Langzaam tilden de Schotse Hooglanders de steen omhoog en begonnen te lopen. Ze hadden het zwaar; een steen en dan nog zo’n zwaar konijn erbij.

Het konijn sliep door alsof er niets aan de hand was.

‘Doorlopen, kom op, doorlopen,’ moedigde Bever hen aan.

Ongemerkt schoof Jozeknien, die nog steeds op de steen lag, naar de rand.

De Hooglanders zwoegden door. De steen schommelde zacht tussen hen in.

Steeds verder schoof Jozeknien naar de rand van het stenen bed.

Opeens, boem, viel ze eraf.

Ze werd heel, heel even wakker. Toen zag ze alles zwart.

Ze sliep niet meer, maar was bewusteloos.

Toen ze weer wakker werd, scheen er een lichtstraal op haar gezicht. Even leek het of haar ouders bij haar stonden. ‘Ben ik dood?’ vroeg ze. Ze zei het heel zacht.

‘Nee, je bent niet dood!’ zei Bever.

‘Nou, ik ben liever dood dan dat ik bij jou ben,’ zei Jozeknien. Ze viel weer in een soort slaap.

Bever trok een raar gezicht.

‘Trek je er maar niets van aan,’ zeiden de Schotse Hooglanders, ‘Jozeknien is nog een beetje in de war.’

Even later kwam Jozeknien weer bij.

Ze was nu minder in de war, maar ze had pijn. Erg veel pijn.

Haar linker voorpootje kon ze niet goed bewegen.

‘Gebroken,’ zei de Schotse Hooglander.

‘Ja, dat dacht ik al,’ zei Jozeknien. ‘Het doet vreselijk pijn.’

‘Heb je nog steeds heimwee?’ vroeg Bever.

‘Nee, niet meer zo erg,’ zei Jozeknien. ‘Ik wil eerst met jou naar de Hunze.’

Ze probeerde op te springen. ‘Aaaaauww!’

‘Je kunt niet springen met dat pootje,’ zei Bever. ‘Zelfs niet eens lopen.’

‘Maar ik moet wel, want we gaan verder,’ antwoordde Jozeknien. ‘Ik wil jouw vader en moeder helpen vinden.’

Naar de Hunze

‘Ik breng je wel,’ zei een Hooglander. ‘Op mijn rug.’
Ze ging op de grond liggen. ‘Bever, til jij haar op?’
‘Hou je maar stevig vast aan mijn haar, daar voel ik niks van, hoor,’ vervolgde ze tegen Jozeknien. ‘Daar gaan we dan, één , twee , en hop!’
Zonder problemen kwam Jozeknien op de rug van de Hooglander terecht.
Bever mocht erbij komen zitten. Zo vertrokken ze in de richting van de Hunze.
Heel langzaam schuifelend liepen ze over een paadje langs de weg.

Als Jozekniens pootje niet zo'n pijn had gedaan, had ze het een leuk uitstapje gevonden.
Maar nu leek de namiddag een eeuwigheid te duren. Bij elke stap werd de pijn aan haar gebroken pootje erger, hoe voorzichtig de Hooglander ook liep.
‘Auwauw!’ kermde Jozeknien af en toe zacht. ‘Is het nog ver?’
‘Waar bij de Hunze moeten jullie eigenlijk zijn?’ vroeg de hooglander.
‘Eh... dat weten we niet,’ zei Bever. ‘Bij mijn familie, maar ik weet niet waar die is.’
‘Oh, zit dat zo,’ zei de hooglander. Ze sjokte door.

Het werd schemerig. Dunne slierten mist versierden hier en daar de velden.
‘Jullie hebben een schuilplaats nodig voor de nacht,’ zei de Hooglander. ‘De bevers vinden we vandaag niet meer. En bovendien moet Jozeknien eerst naar een dokter, anders gaat het niet goed met dat pootje.’
Bever knikte zwijgend. Jozeknien zei niets, ze was weggedommeld op de warme vacht van de Hooglander.

In het oosten kwam als een enorme rode bal de maan op. Al gauw was hij zo hoog geklommen, dat hij het landschap wit verlichtte.
Ze liepen nu over een smal schelpenpad, dat zich door een grote vlakke slingerde. Hier en daar stonden groepjes wilgenstruiken als donkere bollen in het landschap. Bever keek voor zich uit.

‘Kijk! Daar!’ Hij wees naar de horizon.
‘Wat is dat?’ De Hooglander hield even stil.
Eén van de schaduwen was duidelijk anders van vorm. Meer een bouwsel dan een groeisel.
‘Het is een soort huis,’ zei Bever. ‘Misschien kunnen we daar vannacht blijven?’
De Hooglander knikte en kwam weer in beweging.
Het bouwsel werd steeds duidelijker zichtbaar. Het leek bewoond.
‘Hallo,’ riep de Hooglander. ‘Is daar misschien iemand?’

In het bouwsel klonk wat gestommel. Een groot grijzend konijn kwam strompelend naar buiten. Met zijn poot boven zijn ogen tuurde hij naar de hooglander, die steeds dichterbij kwam.
‘Moi,’ groette hij de beesten van een afstandje.
Jozeknien keek slaperig wat er aan de hand was.
‘Goeienavond meneer,’ begon de Hooglander. ‘Ik heb hier op mijn rug een gewond konijn en ik wilde vragen of...’
Verder kwam ze niet.

‘Het is niet waar!’ riep het konijn. ‘Niet te geloven!’
Met grote ogen keek hij naar Jozeknien. ‘Onvoorstelbaar! Dat mij dat nou overkomt!’
Hij ging zo snel als hij kon naar de Hooglander. ‘Jozeknientie, ben jij het?’ Hij wreef in zijn ogen. Dat kan toch niet wáár zijn!
Jozeknien was nu helemaal wakker. Ze keek naar het konijn dat nu vlak bij hen stond. ‘Papa!’ riep ze. Ze vergat heel even haar gebroken voorpoot en liet zich van de Hooglander glijden.
‘Auwauw!’ gilte ze. En meteen erna: ‘Papa! Je lééft!’
Toen trok er even een denkrimpel over haar neus. ‘Maar... die jagers dan?’
‘Even wachten, dat komt zo,’ antwoordde haar vader.

Bij de Hunze

Papaknien riep zijn buurman Haas om een dokter te halen. Intussen maakte hij een zacht bedje voor Jozeknien. 'Ik zal je vertellen hoe ik hier terecht gekomen ben,' zei hij.

'Het was een mooie heldere dag, eind november. Je nichtjes en jij hadden de hele dag buiten gespeeld. Toen hoorden we knallen in de verte. "Naar binnen allemaal, gauw!" riep ik. Jullie gehoorzaamden meteen, maar zelf was ik te laat. Ik zag ze op me afkomen. Ze liepen met zijn zevenen op een brede rij. Papakniens stem beefde. Hij stopte even met vertellen. Zijn hele lijf trilde. 'Het was raak. Ik dacht dat ik er geweest was. Maar ik kwam weer bij en deed alsof ik dood was. Ze legden me in een auto. Ik hoorde ze vloeken en tieren, dat ze niet alle konijnen van de Kymmelsberg te pakken hadden gekregen. Dat ze nog wel terug zouden komen.' Papaknien snikte even. 'Ik dacht dat ik je nooit meer zou zien,' zei hij. 'Ik werd achter op het erf van een boerderij gelegd. Tot de avond hield ik me stil. Daarna ben ik weggeslopen. Ik had vreselijk pijn aan mijn poot, maar alles was beter dan daar te blijven. De hele nacht heb ik me vooruit gesleept, tot ik hier kwam. Ik kon maandenlang niet meer lopen. Elke nacht had ik nachtmerries van jagers die achter jou en je nichtjes aanzaten. Toen ik eindelijk weer een beetje kon lopen, durfde ik niet meer terug naar de Kymmelsberg te gaan, zo bang was ik voor wat ze met jullie van plan waren.' Iedereen zweeg.

Tot dokter egel binnenkwam. Hij bekeek Jozekniens pootje. 'Dat ziet er niet best uit,' zei hij. 'Maar met een goede spalk komt het wel weer in orde.' Hij pakte een twijgje uit zijn tas. 'Kauw hier maar eens op, dan voel je de pijn minder.' Daarna haalde hij een bosje takjes tevoorschijn, dat hij met een draadje om Jozekniens poot bond. Het deed even pijn, maar daarna leek het bijna alsof het niet meer gebroken was. 'Ziezo!' zei dokter egel. 'En nu rusten.'

Dat lukte niet meteen. Buurman Haas had niet alleen de dokter gehaald, maar ook een paar vrienden meegenomen. Ze hadden muziekinstrumenten bij zich van weggegooides flesjes en blikjes. En wenspluizen van een soort paardenbloem. Je moest ze met zijn allen zo hoog mogelijk wegblazen, dan mocht je een wens doen. 'Bever's ouders terugvinden,' wenste Jozeknien. 'En vriendjes blijven met Bever.' 'Mijn ouders terugvinden,' wenste Bever. 'En vriendjes blijven met Jozeknien.' Het werd een geweldig feestje, dat duurde totdat Jozeknien en Bever dwars door de muziek heen in slaap vielen. Papaknien dekte ze toe met de sjaal van wijze das.

'De Hunze is hiernaast,' zei Papaknien de volgende ochtend bij het ontbijt. 'Als je 's nachts stil bent, kun je het water horen stromen.' Jozeknien sprong op, haar bordje pap liet ze halfleeg staan. 'We komen zo terug,' zei ze. 'Als ik jou terugvind, moet het met Bever's ouders ook lukken.' Harkerig maar snel rende ze met Bever naar de Hunze. Die was inderdaad heel dichtbij. Aan de oever bleven ze staan. Geen bever te bekennen.

'Hoe vinden we ze nou?' vroeg Jozeknien. 'Tsjop-tsjop,' zei Bever. 'Tsjoptsjop, en dan?' 'Tsjop-tsjop,' zei Bever weer. 'Luister maar eens.'

Jozeknien spitste haar oren. Heel zacht hoorde ze 'tsjop tsjop'. Het was niet Bever die het zei, het kwam van zo'n honderd meter verderop vandaan. Verbaasd keek ze Bever aan. 'Ze horen je!' Bevers gezicht straalde. 'Kom mee!' riep hij. 'We gaan ze vinden, we gaan ze vinden!' juichte Jozeknien.

Ze was zó blij voor Bever, dat ze ondanks haar gespalkte pootje ver vooruit rende.

‘Tsjop-tsjop,’ riep Bever nog eens.

‘Tsjop-tsjop,’ echoode het steeds dichterbij.

Totdat er plotseling een ander geluid klonk.

Een onheilspellend hard getrommel op holle boomstammen.

Bever schrok. ‘Beveralarm!’ riep hij. ‘Waarom slaan ze nou alarm?’ Hij deinsde terug.

Uit een hoge rietkraag kwam een stelletje potige bevers tevoorschijn. ‘Grijp de indringer!’ riepen ze.

‘Néé! Niet doen!’ riep Bever.

De bevers hoorden hem niet.

Of dezen ze maar alsof?

Binnen twee tellen werd Jozeknien overmeesterd.

In de Hunze...

‘Dat was het engste wat ik de hele reis had meegemaakt,’ zei Jozeknien tegen Bevers grote broers.

Ze vertelde over alle dingen die ze onderweg naar de Hunze beleefd hadden. Bever en zij zaten midden op een grasmatje vol lekkere hapjes. In een kring daar omheen zaten Papaknien, Bevers vader en moeder, zijn zusje en zijn grote broers. Met de muziekhazen erbij pasten ze net in het huis van Papaknien.

‘Wij? Eng?’ riepen de broers. Ze rolden over de grond van het lachen.

Bever nam het voor Jozeknien op. ‘Echt wel,’ zei hij, ‘Ik schrok eerst ook verschrikkelijk. Totdat ik zag dat jullie het maar waren... mijn broertjes!’

‘Vertel je nog eens van die tierex, Bevertje? Dat was pas eng!’ vroeg een broer.

‘En van die paraplu!’ zei zijn zusje.

Ademloos luisterden ze naar Bevers verhalen.

Bevers broer bekeek hem van top tot teen. ‘Je waait niet meer weg, groot broertje! Je hebt al meer meegemaakt dan wij!’

‘Maar ik kan nog steeds niet duiken,’ piepte Bever met een klein stemmetje, alsof hij een peuterbever was.

‘Dat leren wij je wel,’ riepen de broers. ‘Als Jozeknien straks weer weg is, dan...’ Het gesprek viel stil.

‘Als... ...als Jozeknien weg is...?’ mompelde Bever.

Er verscheen een diepe denkrimpel boven zijn ogen.

‘Ga je weg, Jozeknien?’

Jozeknien knikte langzaam.

‘Heb je nog steeds heimwee?’

Jozeknien keek Bever droevig aan.

‘Ik mis mijn eigen holletje, de Kymmelsberg en mijn neefjes en nichtjes. En Papaknien wil graag met me mee...’

Toen sprong ze op en pakte Bever bij een poot.

‘Maar eerst gaan we leren duiken! Kóm, wie ’t eerst in de Hunze is!’

Half hinkelend rende Jozeknien met Bever naar de oever.

Samen plonsden ze het water in, gevolgd door Bevers broers.

'Tsjop-tsjop,' riep Jozeknien tegen Bever. 'Jij blijft altijd mijn vriend!'

Acht groepen van zeven basisscholen (Schipborg, Annen, Anloo, Eext, Nieuw-Annerveen, Annerveenschekanaal en Eexterveen) hebben samen met Karin Elema ieder een kunstwerk gemaakt. Karin is architect, schrijver en kunstenaar. Beleven van de omgeving en een beetje avontuur kom je in al haar werk tegen. Omdat ze ook erg van fietsen houdt, bedacht ze 'De reis van Jozeknien' voor het Cultuurjaar 2011 van de gemeente Aa en Hunze. De kunstwerken zijn geïnspireerd op het landschap en spelen op een heel eigen manier een rol in het verhaal van Jozeknien. Tussen 15 en 30 oktober 2011 zijn ze langs een fietsroute te bekijken. Als je de route tussen Schipborg en de fietsbrug over de Hunze bij Spijkerboor volgt, herken je precies de plaatsen waar Jozeknien en Bever hun avonturen beleefden.

Met dank aan:

Irene Dorst, Heleen Hoving en anderen (voor hulp bij de organisatie)
Akke Feenstra, combinatiefunctionaris cultuur van de gemeente Aa en Hunze (voor haar enthousiasme, hulp en feedback, het maken van het lied van Jozeknien).

Liesbeth Takken (voor het bedenken en met de kinderen maken van kunstwerk zeven)

De kinderen, de hulpmoeders en -vaders, de meesters en juffen

Meester Bram in Anloo (voor zijn aanmoedigende enthousiasme vanaf het begin)

Janny Boonstra, www.jodh.nl (voor hulp bij opmaak en drukklaar maken van drukwerk)

Medewerkers van **Aa en Hunze Cultuurgemeente 2011** (voor allerhande steun en advies)

Bas!

Jozeknien is financieel gesteund door **Cultuurgemeente Aa en Hunze** en het **ICO Centrum voor Kunst & Cultuur**.

Tenslotte is Jozeknien **Echte Bakker Pots** erg dankbaar voor de geweldige lunch die hij beschikbaar stelde voor het openingsfeest!